Downloaded from www.edutubekannada.com

* Learn : ಕಲಿಕೆ

* ಗೇಟ್ಸ್ : " ಅನುಭವಗಳಿಂದ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆ " .

- ಇದು ವರ್ತನೆಯ ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆ
- ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾದುದು
- ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭೌದ್ಧಿಕ , ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ .
- ಇದು ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ .
- ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಗುರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ .
- ಕಲಿಕೆಯ ಆಸಕ್ತಿ ಜೊತೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ .
- ಇದು ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ .

* ಕಲಿಕೆ ವಿಧಗಳು :

1. ಸಂಜ್ಞಾ ಕಲಿಕೆ :

- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು
- ಪಾವಲೋವ್ (ರಷ್ಯಾ)

2. ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅನುಬಂಧ ಕಲಿಕೆ (ಉದ್ದೀಪನ – ಅನುಕ್ರಿಯೆ)

- ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ .
- ಬಿ. ಎಫ್ . ಸ್ಕಿನ್ನರ್

3. ಸರಣಿ ಕಲಿಕೆ

- ಜೋಡಿಸುವುದು .

For UPSC KPSC PDF Notes Please Visit www.allpdfnotes.com

Scanned with CamScanner

Downloaded from www.edutubekannada.com

4. ಶಾಬ್ದೀಕ ಸಹಚರ್ಯ ಕಲಿಕೆ

- ಶಬ್ಧ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಚರ್ಯ ಏರ್ಪಡುವುದು .

5. ವಿಭೇಧೀಕರಣ
6. ಪರಿಕಲ್ಪನಾ
7. ತತ್ವಗಳು
8. ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಕಲಿಕೆ

- ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು :

1. ಸಂವೇದನಾ ಗತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಯತ್ನ – ಪ್ರಮಾದ ಕಲಿಕೆ :

- ಇ. ಎಲ್ , ಥಾರ್ನ್ಡೈಕ್ (ಅಮೇರಿಕಾ)
- ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಯೋಗ ಕೈಗೊಂಡವರು
- ಹಸಿದ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ
- ಹಲಗೆ ಒತ್ತಬೇಕು , ಅಗುಳಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ದಾರವನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕಿತ್ತು .
- ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಯಶಸ್ಸು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದದ್ದು .

@ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಥಾರ್ನಡೈಕನು ಗುರುತಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು :

- ಪ್ರೇರಣೆ : ಬೆಕ್ಕಿನ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಆಹಾರ
- ಗುರಿ : ಪರಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಮೀನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು .
- ತಡೆಗಳು : ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಲಗೆ
- ಕ್ರಮರಹಿತ ಚಲನೆ : ತೋರಿದ ವಿವಿಧ ಚಲನೆಗಳು
- ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಯಶಸ್ಸು : ಚಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ
- ಆಯ್ಕೆ : ಸರಿಯಾದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ .
- ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ : ಸರಿಯಾದ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆ .

For UPSC KPSC PDF Notes Please Visit www.allpdfnotes.com

Scanned with CamScanner

Downloaded from www.edutubekannada.com

- ಥಾರನಡೈಕರವರು ಗುರುತಿಸಿದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು : ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಆಹಾರ

@ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳು :

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿರಬೇಕು .
- ಸಮಸ್ಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ತೊಡಗಿಸಬೇಕು .
- ಪುನರ್ಬಲನ ನೀಡುವುದು
- ಕಲಿಕಯಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದು .
- ತರಗತಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸಂತಸದಾಯಕವಾಗಿಡುವುದು .

* ಥಾರನಡೈಕರವರ ಕಲಿಕೆಯ ನಿಯಮಗಳು :

1. ಸಿದ್ಧತಾ ನಿಯಮ :

- ಕಲಿಯಲು ಸಿದ್ಧನಿರುವನಿಗೆ ಕಲಿಸುವುದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ .
- ಪ್ರಚೋದನೆಯಿಂದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕು .
- ಇದು ಕಲಿಯುವವನ ಪರಿಪಕ್ವನ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

2. ಅಭ್ಯಾಸ ನಿಯಮ :

- ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ .
- ಇದು ಉದ್ದೀಪನ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ಬಂಧವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಕಲಿಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ .

For UPSC KPSC PDF Notes Please Visit www.allpdfnotes.com

Scanned with CamScanner

Downloaded from www.edutubekannada.com

3. ಪರಿಣಾಮ ನಿಯಮ :

- ಇದು ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ .
- ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ , ಹೊಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳಿರಬೇಕು .

@ ಥಾರ್ನಡೈಕರವರ ಕಲಿಕಾ ತತ್ವಗಳು : 5

1. ಬಹು ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ತತ್ವ :

- ಪ್ರಯತ್ನ – ಪ್ರಮಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

2. ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ತತ್ವ :

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಿಯೆ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧ .
- ಕಲಿಕೆಯ ಯಶಸ್ಸು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮನ: ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ .

3. ಭಾಗಶ: ಚಟುವಟಿಕೆಯ ತತ್ವ

- ಕಲಿಕೆಯು ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಡುವೆ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ .
- ಪುನರ್ಬಲನಗಳಿಂದ ಕಲಿಕೆ ದೃಢಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ .
- ಪುಷ್ಟೀಕರಣಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಭಿಪ್ರೇರಿಸುತ್ತದೆ .
- ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ ತತ್ವ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ .

4. ಸಾಧೃಶ್ಯ ತತ್ವ

5. ಸಂಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಾನಾಂತರ ತತ್ವ

For UPSC KPSC PDF Notes Please Visit www.allpdfnotes.com

Scanned with CamScanner

Downloaded from www.edutubekannada.com

* ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ : Learning by classical conditioning

@ ಪಾವಲೋವ್ --- ರುಸಿಯಾ --- ನಾಯಿ

@ ಅಭಿಜಾತ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು .

@ ಉದ್ದೀಪಕದ ಬದಲಾವಣೆ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು .

* ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ : (Learning by operant conditioning) ಪ್ರೋ. ಬಿ. ಎಫ್ . ಸ್ಕಿನ್ನರ್

@ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ :

- ಅನುಬಂಧಿತವಲ್ಲದ ಉದ್ದೀಪಕ ಅನುಬಂಧಿತ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೊರಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ .
- ಅನುಬಂಧಿತವಲ್ಲದ ಉದ್ದೀಪಕ ಮತ್ತು ಅನುಬಂಧಿತ ಉದ್ದೀಪಕಗಳ ಸಹಚರ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ .
- ಪುಷ್ಟೀಕರಣೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಮೊದಲು ನೀಡಿ ಇಚ್ಚಿತ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರ ಸೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಮಯದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ .
- ಉದ್ದೀಪಕ ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ .
- ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯಬಲ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ .
- S ಮಾದರಿ ಅನುಬಂಧನ ಎನ್ನುವರು .

@ ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ : ಬಿ. ಎಫ್ . ಸ್ಕಿನ್ನರ್

- ಇಲಿ ಮತ್ತು ಪಾರಿವಾಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಪ್ರಯೋಗ
- R ಮಾದರಿಯ ಅನುಬಂಧನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ , ಅನುಕ್ರಿಯೆ ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ .

For UPSC KPSC PDF Notes Please Visit www.allpdfnotes.com

Scanned with CamScanner

Downloaded from www.edutubekannada.com

- ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೆಂದರೆ ವರ್ತನೆ ರೂಪಿಸುವಿಕೆ, ಇದು ಜೀವಿಯ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಬಳಸುವ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ .
- ಈ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದು : ಪುಷ್ಟೀಕರಣ – ೧. ಧನಾತ್ಮಕ ೨. ಋಣಾತ್ಮಕ ೩. ಶಿಕ್ಷೆ
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾನ್ವಯ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನ : ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ .

@ ತತ್ವಗಳು : ಸ್ವಕಲಿಕಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು

- ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹಂತಗಳ ತತ್ವ : ವಾಚಕ
- ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳು : ಲೇಖನ
- ತಕ್ಷಣ ಧೃಡೀಕರಣ : ಅನುಕ್ರಿಯೆ ಪರೀಕ್ಷಣ
- ಸ್ವಯಂ ಗತಿ ತಂತ್ರ : ತನ್ನದೇ ಆದ ವೇಗ
- ಸ್ವಯಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು : ಕಲಿಕೆಯ ದಾಖಲೆ

@ ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಂತರದೃಷ್ಟಿ ಕಲಿಕೆ : ಕೊಹ್ಲರ್ (Learning by Insight)

- ಚಿಂಪಾಂಜಿ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಪ್ರಯೋಗ.
- S – R ವಿರುದ್ಧ ಉಂಟಾದ ಪಂಥ : ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್
- ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ವರ್ದಿಮರ್ , ವೂಲ್ಫ್‌ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೋಹ್ಲರ್ , ಕರ್ಟ್ ಕಾಫ್ಕಾ
- ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ವರ್ದಿಮರ್ : ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ ಪಂಥದ ಪಿತಾಮಹ
- ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ ಇದು ಜರ್ಮನಿ ಪದ , ಇದರ ಅರ್ಥ ವಿನ್ಯಾಸ , ಪೂರ್ಣತೆ ಅಥವಾ ಸಮಗ್ರತೆ
- ಕೊಹ್ಲರ್ -1952 , " Mentality of Apes "ಮಂಗಗಳ ಮಾನಸಿಕತೆ ಚಿಂಪಾಂಜಿ ಸುಲ್ತಾನ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು .
- ಪೂರ್ಣ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಒಳನೋಟ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೊಹ್ಲರರವರು ಬಳಸಿದರು .

For UPSC KPSC PDF Notes Please Visit www.allpdfnotes.com

Scanned with CamScanner

Downloaded from www.edutubekannada.com

@ ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು :

- ಕಲಿಯುವವನ ಅನುಭವ
- ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ
- ಕಲಿಕೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ
- ಪ್ರಾರಂಭದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು
- ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ

@ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸ್ವೀಕಾರ ಕಲಿಕೆ : ಡೇವಿಡ್ ಆಸುಬೆಲ್

- ಅನ್ವೇಷಣಾ ಕಲಿಕೆ : (Learning by Discovery)

  @ ಜೆರೋಮ್ ಎಸ್ . ಬ್ರೂನರ್ – ಅಮೇರಿಕಾ

  @ 1960 – The process of education

  @ ಹೊಸ ಒಳನೋಟ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಗಳನ್ನು ಪುನ: ಸಂಘಟಿಸುವ , ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಅನ್ವೇಷಣೆ .

- ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಲಿಕೆ : (Observational Learning)

  @ ಬಂಡೂರರವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ . ಇದು ಅನುಕರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ

  @ ಮಾದರಿ ನಿರ್ಮಾಣ ತತ್ವ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ .

  @ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬಂಡೂರನ ತತ್ವವನ್ನು ಮಾದರಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಥವಾ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತತ್ವ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ .

  @ ಇದು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು , ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಕಗಳು , ಈ ಮೂರು ಉದ್ದೀಪನಾ ಬಲಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ .

For UPSC KPSC PDF Notes Please Visit www.allpdfnotes.com

Scanned with CamScanner

Downloaded from www.edutubekannada.com

@ ಕಲಿಕೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು : ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು .
@ ಗುರಿ ವಸ್ತುಗಳು : ಉತ್ತೇಜಕಗಳು
@ ಪ್ರೇರಕ ಅಂಶಗಳು : ನಿರೀಕ್ಷೆ

- ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಲಿಕಾ ಹಂತಗಳು :
  1. ಅರ್ಜನೆ
  2. ಧಾರಣೆ
  3. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ
  4. ಪರಿಣಾಮಗಳು

- Mastery Learning : ಪ್ರಭುತ್ವ ಕಲಿಕೆ
  @ ಬೆಂಜಮಿನ್ ಬ್ಲೂಮ್
  @ ಕಲಿಯುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ .
  @ ಈ ಕಲಿಕೆಯ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ : ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

- ಪ್ರಯತ್ನ – ಪ್ರಮಾದ ಕಲಿಕೆ : ಥಾರ್ನ್‌ಡೈಕ್
- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ : ಪಾವಲೋವ್
- ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅನುಬಂಧ ಕಲಿಕೆ : ಸ್ಕಿನ್ನರ್
- ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆ : ಕೊಹ್ಲರ್
- ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಲಿಕೆ : ಆಸುಬೆಲ್
- ಮಾದರಿ ನಿರ್ಮಾಣ , ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಲಿಕೆ : ಬಂಡೂರ್
- ಪ್ರಭುತ್ವ ಕಲಿಕೆ : ಬೆಂಜಮಿನ್ ಬ್ಲೂಮ್
- ಅನ್ವೇಷಣಾ ಕಲಿಕೆ : ಬ್ರೂನರ್ – ಜಿರೋಮ್

For UPSC KPSC PDF Notes Please Visit www.allpdfnotes.com

Scanned with CamScanner